

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова вченої ради

27.09.2021

протокол № 8, п. 9

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 27.09.2021 №194

СОЦІАЛЬНА ТА ДЕМОГРАФІЧНА СТАТИСТИКА

Social and Demographic Statistics

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«Бакалавр» /	Bachelor
Галузь знань	23 «Соціальна робота» /	«Social work»
Спеціальність	232 «Соціальне забезпечення» /	«Social welfare»
Освітня програма	«Соціальне забезпечення» /	«Social welfare»

Вінниця 2021

Розробник: Даценко Ганна, доктор економічних наук, доцент

Гарант освітньої програми «Соціальне забезпечення» – Лілія Мартинова, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки та міжнародних відносин

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри обліку та оподаткування 27.08.2021р., пр. № 12; засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету 17.09.2021р., пр. № 09

Рецензент(и): Кудирко Олена, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування
Очеретна Світлана –заступник головного бухгалтера
Вінницького обласного спеціалізованого клінічного диспансеру
радіаційного захисту населення

Редактор: Фатеева Т.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 01.10.2021 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,22.
Обл.-вид. арк. 0,96. Тираж 5. Зам. № 356

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вивчення дисципліни.

Різноманітні зміни, що відбуваються у житті населення країни, впливають на економіку суспільства, виробництво суспільного продукту та на рівень споживання, оскільки населення є одночасно виробником й споживачем матеріальних та нематеріальних благ.

Навчальна дисципліна «Соціальна та демографічна статистика» досліджує вплив чинників на соціально-демографічні процеси, які визначають склад та якісні характеристики населення, а також рівень, спосіб та якість життя населення країни або регіону.

Вивчення цієї дисципліни необхідно майбутньому спеціалісту, щоб об'єктивно оцінювати й визначати статистичні характеристики умов, рівня, якості й способу життя населення.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань, прикладних вмінь та навичок щодо використання статистичних методів дослідження способу та якості життя населення; набуття необхідної сукупності теоретичних та практичних знань для вирішення конкретних завдань з проведення статистичного аналізу соціально-демографічних процесів суспільства.

Предметом дисципліни є вивчення закономірностей та тенденцій розвитку соціальних та демографічних процесів у суспільстві.

Завданням дисципліни є оволодіння навичками соціальної та демографічної статистики для аналізу тенденцій розвитку суспільних явищ.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студента з літературою, статистичними збірниками України та Вінницької області, інформацією, що розташована на офіційних сайтах різноманітних міністерств України.

Результати вивчення навчальної дисципліни і її місце в освітньому процесі.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» для освітньої програми «Соціальне забезпечення» є формування комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

- фахові компетентності:

СК1. Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави.

СК 9. Здатність до планування та реалізації заходів з проведення моніторингу і інспектування.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» полягають:

РН 2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення.

РН 3. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження.

РН 4. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.

РН 12. Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності.

РН 13. Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення.

РН 19. Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Історія соціального забезпечення», «Економічна теорія», «Історія соціального забезпечення», «Економічні основи соціального забезпечення».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом окремих фактів.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали 75 і більше балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового) контролю, має право звернутися із проханням переглянути оцінку, одержану на екзамені.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переведення поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Теми	Кількість годин				Форми контролю
	Всього	з них			
		лекції	практичні заняття	Самостійна робота	
Тема 1. Предмет і завдання соціальної та демографічної статистики	10	2	2	6	УО, СУН
Тема 2. Суспільство як соціальна система	10	2	2	6	УО, СУН
Тема 3. Населення як об'єкт соціальної та демографічної статистики	16	4	4	8	Т, СУН,СЗ
Тема 4. Статистика народжуваності і смертності	14	4	4	6	Т, ІЗ, СУН,СЗ
Тема 5. Відтворення та прогнозування населення	10	2	2	6	Т, СУН,СЗ
Тема 6. Статистика рівня життя населення	16	4	4	8	Т, ІЗ, СУН,СЗ
Тема 7. Статистика споживання матеріальних благ і послуг	14	4	4	6	Т, ІЗ, СУН,СЗ
Тема 8. Статистика житлових умов і житлово-комунального обслуговування	10	2	2	6	Т, СУН,СЗ
Тема 9. Статистика зовнішнього середовища	10	2	2	6	Т, ІЗ, СУН,СЗ
Тема 10. Статистика охорони здоров'я та медичного обслуговування	14	4	4	6	Т, ІЗ, СУН,СЗ
Тема 11. Статистика освіти	10	2	2	6	Т, ІЗ, СУН,СЗ
Тема 12. Статистика інформатизації	10	2	2	6	Т, ІЗ, СУН,СЗ
Тема 13. Статистика культури, мистецтва, відпочинку та безпеки	10	2	2	6	Т, СУН,СЗ
Тема 14. Статистика соціального захисту населення	16	4	4	8	Т, ІЗ, СУН,СЗ
Тема 15. Статистика громадської думки	10	2	2	6	ІЗ, СУН,СЗ
Разом	180/6	42	42	96	
Підсумковий контроль					Екзамен

Умовні позначення:

УО – усне опитування

СУН – система управління навчанням MOODLE

Т- тестування

ІЗ – індивідуальні завдання

СЗ – ситуаційне завдання

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми)

Тема 1. Предмет і завдання соціальної та демографічної статистики

Предмет соціальної статистики. Система соціальних наук та її структура. Місце соціальної статистики в системі наук. Головні поняття й категорії соціальної статистики.

Об'єкт і предмет демографії. Методологія демографії. Зв'язок демографії з іншими науками.

Характеристика типів об'єктів соціальної статистики. Відмінність об'єктів соціальної статистики від об'єктів інших галузей статистики.

Завдання соціальної статистики в сучасних умовах. Специфічні завдання соціальної статистики як вирішення практичних питань у процесі дослідження соціальних явищ.

Суть, джерела та організаційні форми статистичного спостереження. Статистична звітність. Види звітності. Спеціально організовані статистичні спостереження та їх види. Методологічні та організаційні питання статистичного спостереження. План та програма статистичного спостереження. Види і способи спостереження. Цілі та завдання статистичного спостереження населення. Переписи населення. Основні принципи проведення переписів населення. Історія переписів населення. Поточний облік населення.

Тема 2. Суспільство як соціальна система

Основні джерела інформації про об'єкти соціальної статистики. Принципи й етапи формування вибірок для проведення вибіркових обстежень населення. Сутність опитувань та моніторингу.

Сутність соціальних показників. Властивості соціальних показників. Статистичні методи вивчення соціальних явищ.

Класифікації та групування: сутність та різниця. Методи класифікації. Види групувань у соціальній статистиці.

Поняття сім'ї та домогосподарства, їх відмінності. Види домогосподарств. Показники навантаження домогосподарств.

Тема 3. Населення як об'єкт соціально та демографічної статистики

Населення як об'єкт соціальної та демографічної статистики. Формування масивів інформації про населення залежно від сфери дослідження: соціальної або демографічної. Категорії населення.

Основні показники природного руху населення. Екстенсивний та інтенсивний аналіз. Абсолютні характеристики населення. Середнє населення. Основні показники механічного руху населення.

Метод статистичних групувань у вивченні населення. Склад населення за статтю. Віково-статева структура населення. Віково-статева піраміда. Типи віково-статевої структури та її еволюція. Старіння населення та його показники. Сімейний склад населення. Статистичне вивчення національного складу населення. Основні економічні групування населення. Коефіцієнти демографічного навантаження. Групування економічно активного населення за сферами діяльності, за галузями економіки та іншими ознаками.

Концепції соціальної стратифікації суспільства. Поняття «соціальна мобільність населення». Показники динаміки та структури соціальної мобільності населення.

Поняття демографічних коефіцієнтів. Середнє населення. Коефіцієнти та ймовірності. Стандартизація демографічних коефіцієнтів.

Соціальна мобільність і зміни структури населення. Концепції соціальної стратифікації суспільства. Поняття «соціальна мобільність населення». Показники динаміки та структури соціальної мобільності населення.

Тема 4. Статистика народжуваності та смертності

Демографічне поняття народжуваності. Показники народжуваності. Індексний аналіз народжуваності. Фактори народжуваності.

Поняття режиму відтворення населення. Емпіричні показники відтворення населення. Теоретичні показники відтворення населення.

Необхідність побудови демографічних моделей. Стаціонарне населення. Стабільне населення. Статевовікова піраміда стабільного населення.

Демографічне поняття смертності. Показники рівня смертності. Індексний метод аналізу смертності. Надсмертність і її вимірювання. Смертність за причинами.

Тема 5. Відтворення та прогнозування населення

Поняття відтворення населення. Емпіричні показники відтворення населення. Теоретичні показники відтворення населення.

Демографічні моделі. Стаціонарне населення. Стабільне населення.

Цілі та завдання демографічного прогнозування. Історія демографічних прогнозів. Класифікація демографічних прогнозів. Методи демографічного прогнозування.

Тема 6. Статистика рівня життя населення

Поняття категорії «рівень життя населення». Характеристика рівнів життя населення. Завдання статистичного вивчення рівня життя населення. Обстеження умов життя домогосподарств як основна інформаційна база для вивчення рівня життя населення. Соціальні стандарти та гарантії.

Види і склад доходів населення. Витрати домашніх господарств, їх склад і структура. Показники доходів населення, аналіз їх динаміки. Статистичний аналіз диференціації населення за рівнем доходів.

Підходи щодо вимірювання бідності. Статистичні показники бідності. Глибина та гострота бідності. Індeksi злиденності населення. Інтегральні показники рівня життя населення.

Поняття індексу людського розвитку. Методика розрахунку індексу людського розвитку.

Існуючі концепції поняття доходу. Поняття «валовий наявний», «валовий скорегований», «номінальний» та «реальний» дохід.

Види і склад доходів населення. Витрати домашніх господарств, їх склад і структура.

Показники доходів населення, аналіз їх динаміки. Статистичний аналіз диференціації населення за рівнем доходів.

Середні показники рівня доходів: середньодушовий дохід, середня номінальна заробітна плата, середня пенсія, середній розмір стипендії, середня допомога. Існуючі соціальні гарантії держави. Модальний та медіанний дохід, коефіцієнти концентрації доходів Лоренца та Джині.

Тема 7. Статистика споживання матеріальних благ і послуг

Поняття потреб і споживчих комплексів. Споживання населення на макрорівні. Нормативи споживання і споживчі бюджети. Показники споживання матеріальних благ. Види послуг і показники їх споживання.

Аналіз динаміки рівня споживання матеріальних благ і послуг. Оцінка залежності між рівнем споживання та доходами за допомогою коефіцієнта еластичності. Статистичний аналіз впливу факторів на динаміку споживання.

Вивчення структурних відмінностей у споживанні за допомогою відповідних показників.

Тема 8. Статистика житлових умов і житлово-комунального обслуговування

Поняття житлового фонду, житла, кімнати, загальної площі житла, жилої площі житла. Класифікації житлового фонду. Показники характеристики житлових умов: показники житлового фонду, його руху, капітального ремонту та реконструкції, благоустрою, показники забезпеченості населення житлом.

Статистика житлових умов населення. Інтегральні показники забезпечення населення житлом. Показники комфортабельності житла. Дослідження диференціації житлових умов населення. Розвиток ринку житла.

Житлово-комунальне обслуговування населення. Показники побутового обслуговування населення: показники розвитку житлово-комунального господарства і діяльності житлово-комунальних підприємств та організацій щодо надання населенню відповідних послуг, показники забезпеченості населення житлово-комунальними послугами, їх доступності, споживання та витрат на них.

Тема 9. Статистика зовнішнього середовища

Предмет і завдання статистики навколишнього середовища. Якість навколишнього середовища як одна з умов життя людини.

Поняття розселення населення, його показники. Сукупність елементів навколишнього середовища та їх стан. Завдання статистики навколишнього середовища в сучасних умовах.

Джерела інформації та система показників статистики навколишнього середовища. Показники стану, використання та охорони водних ресурсів. Система статистичних показників стану, охорони та забруднення атмосфери. Показники стану, використання та охорони земельних ресурсів. Інтегральні показники якості навколишнього середовища.

Показники якості природного середовища. Комплексний показник якості навколишнього середовища: методика його розрахунку. Підходи щодо оцінки якості навколишнього середовища: їх переваги та недоліки.

Тема 10. Статистика охорони здоров'я та медичного обслуговування

Статистичні показники здоров'я населення.

Поняття, склад та завдання статистики охорони здоров'я та медичного обслуговування. Методологічні проблеми статистики здоров'я. Показники здоров'я населення: демографічні, медичні, показники суб'єктивної оцінки стану здоров'я населення. Показники доступності та рівня медичного обслуговування. Особливості статистичного вивчення ресурсної бази охорони здоров'я.

Статистика захворюваності. Поняття захворюваності. Система показників захворюваності. Факторний аналіз захворюваності населення.

Статистика системи охорони здоров'я. Система показників забезпеченості населення установами охорони здоров'я та медичними кадрами.

Тема 11. Статистика освіти

Характеристика діючої системи освіти. Характеристика освітніх послуг. Система статистичних показників для кожного рівня освіти.

Статистика рівня освіти населення. Поняття освіти та класифікація рівнів освіти. Рівень освіти та грамотності населення. Система показників статистики освіти.

Аналіз рівня освіти населення за допомогою показників, що характеризують ступінь охоплення населення освітою. Застосування індексного методу для порівняння рівня освіти населення різних регіонів, країн. Показники статистики дошкільного навчання та шкільної освіти. Побудова соціально-економічної нормалі для характеристики розвитку системи освіти.

Тема 12. Статистика інформатизації

Статистика інформаційної діяльності. Мета інформаційної діяльності. Інформаційні ресурси в галузі статистики. Поняття інформатизації суспільства. Основні напрями інформатизації суспільства в Україні.

Статистичні показники інформатизації суспільства. Фактори та статистичні показники інформатизації суспільства.

Інформатизація органів державної статистики. Адміністративна інформація та напрями її використання.

Тема 13. Статистика культури, мистецтва, відпочинку та безпеки

Соціально-економічне значення статистичного вивчення культури, мистецтва та відпочинку. Споживання населенням послуг культури, мистецтва та туризму. Система показників закладів культури і мистецтва. Статистика засобів масової інформації. Статистика закладів спорту та відпочинку. Показники музейного обслуговування. Статистика мистецтва.

Основні поняття та джерела інформації про громадський порядок. Система показників правової статистики.

Статистика вільного часу населення. Бюджет часу населення, його структура. Показники використання вільного часу населення.

Тема 14. Статистика соціального захисту населення

Статистика соціального забезпечення та соціального захисту. Завдання соціального захисту в суспільстві. Види загального обов'язкового державного страхування. Показники стану та ефективності соціального захисту населення. Соціально-економічне значення статистичного вивчення соціального забезпечення.

Статистика соціальних послуг. Форми та види соціального захисту. Статистика пенсійного забезпечення. Статистика інвалідності. Соціальна підтримка сім'ї: статистичний аспект.

Тема 15. Статистика громадської думки

Поняття громадської думки й соціальне значення її статистичного вивчення. Функції громадської думки.

Організація вибіркового спостереження громадської думки.

Показники статистики громадської думки. Ієрархічні рівні громадської думки.

Статистичні методи вивчення громадської думки. Коефіцієнти асоціації і контингенції. Показники аналізу динаміки громадської думки. Сутність методу середніх балів. Інтегральний індекс соціального самопочуття.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час, год
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методологічні засади, предмет, методи та завдання соціальної та демографічної статистики; - основи організації статистики в Україні та міжнародні статистичні організації. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначити основні етапи статистичного дослідження; - одержати необхідну статистичну інформацію 	<p>Тема 1. Предмет і завдання соціальної та демографічної статистики Лекція 1 План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет соціальної та демографічної статистики. 2. Об'єкти соціальної та демографічної статистики. 3. Завдання соціальної та демографічної статистики. <p>Література: Основна: 1-13 Додаткова: 1 Інтернет-ресурси: 1,2</p>	2
	<p style="text-align: center;"><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу теми на основі самостійного опрацювання літературних джерел за такими питаннями:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості формування соціальної і демографічної статистики в Україні. 2. Актуальність соціальних проблем в сучасному світі. 	6
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет соціальної та демографічної статистики. 2. Об'єкти соціальної та демографічної статистики. 3. Завдання соціальної та демографічної статистики. 	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - показники соціальної статистики; - класифікації і групування в соціальній статистиці; - методику проведення статистичного спостереження. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розраховувати показники соціальної і демографічної статистики для характеристики суспільних явищ. 	<p>Тема 2. Суспільство як соціальна система Лекція 2 План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Джерела інформації про соціальне життя суспільства. 2. Система показників у соціальній статистиці. 3. Основні класифікації і групування у соціальній статистиці. 4. Сім'я та домогосподарства у структурі суспільства. <p>Література: Основна: 1-13 Додаткова: 1,2,6 Інтернет-ресурси: 1,2</p>	2
	<p style="text-align: center;"><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу теми на основі самостійного опрацювання літературних джерел:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Світовий досвід застосування соціальних стандартів. 2. Вплив соціально-економічної політики на соціально-демографічну політику та рівень життя населення. 	6
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методологія соціальної статистики. 2. Застосування статистичних методів і показників для аналізу динаміки та структури суспільних явищ та процесів 	2

<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поняття населення і його структуру; - соціально-демографічну структуру населення; - соціально-демографічні коефіцієнти. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати середні показники чисельності населення; - розраховувати показники руху населення; - будувати баланс населення. 	<p>Тема 3. Населення як об'єкт соціальної та демографічної статистики Лекція 3 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна статистика і населення. 2. Статистичне вивчення чисельності і руху населення. 3. Перспективні розрахунки населення. 	2
	<p>Лекція 4 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-демографічна структура населення. 2. Соціальна мобільність і зміни структури населення. <p>Література: Основна: 1-13 Додаткова: 1,2,4 Інтернет-ресурси: 1,2</p>	2
	<p style="text-align: center;"><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу теми на основі самостійного опрацювання літературних джерел за такими питаннями:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-економічний склад населення: статистичний аспект. 2. Статистика трудового потенціалу. 3. Демографічні коефіцієнти. 	8
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розрахунок структури, складу та середньої чисельності населення. 2. Оцінка природного та механічного руху населення. 	2
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 4</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення соціальної мобільності населення. 2. Побудова балансу населення. 	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність і види народжуваності і смертності населення, їх показники; - техніку обчислення абсолютних і відносних величин народжуваності і смертності населення. 	<p>Тема 4. Статистика народжуваності і смертності Лекція 5. План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Демографічне поняття народжуваності. 2. Показники народжуваності. 3. Індексний аналіз народжуваності. 4. Фактори народжуваності. 	2
	<p style="text-align: center;">Лекція 6. План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Демографічне поняття смертності. 2. Показники рівня смертності. 3. Індексний аналіз смертності. 4. Причини смертності. <p>Література: Основна: 1-13 Додаткова: 1,2,5,6 Інтернет-ресурси: 1,2</p>	2

Вміти: - обчислювати абсолютні і відносні показники народжуваності і смертності населення; - розраховувати індекси народжуваності і смертності населення.	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу теми на основі самостійного опрацювання літературних джерел за такими питаннями: 1. Демографічне поняття народжуваності. 2. Смертність за причинами.	6
	Практичне заняття 5 1. Розрахунок показників народжуваності. 2. Індексний аналіз народжуваності.	2
	Практичне заняття 6 3. Розрахунок показників смертності. 4. Індексний аналіз смертності.	2
Знати: - поняття відтворення населення; - емпіричні і теоретичні показники відтворення населення; - класифікацію прогнозів; - методи прогнозування.	Тема 5. Відтворення та прогнозування населення Лекція 7. План лекції 1. Поняття відтворення населення. 2. Емпіричні і теоретичні показники відтворення населення. 3. Класифікація демографічних прогнозів. 4. Методи демографічного прогнозування. Література: Основна: 1-13 Додаткова: 1,2 Інтернет-ресурси: 1,2	2
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу теми на основі самостійного опрацювання літературних джерел за такими питаннями: 1. Демографічні моделі. 2. Стаціонарне населення. 3. Стабільне населення. 4. Метод компонент в прогнозуванні населення.	6
	Практичне заняття 7 1. Визначення емпіричних і теоретичних показників відтворення населення. 2. Розрахунок прогнозних демографічних показників.	2
Знати: - сутність і види доходів населення; - види матеріальних благ	Тема 6. Статистика рівня життя населення Лекція 8. 1. Доходи населення та їх статистичне вивчення. 2. Статистичне вивчення споживання матеріальних благ та послуг. 3. Система статистичних показників рівня життя.	2

Вміти: - визначати середній, модальний та медіанний рівень рівня доходів населення; - розраховувати коефіцієнти еластичності.	Лекція 9. 1. Статистична оцінка бідності. 2. Інтегральні показники рівня життя населення. 3. Індекс людського розвитку. Література: Основна: 1-13 Додаткова: 1,2,4, 6 Інтернет-ресурси: 1,2	2
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу теми на основі самостійного опрацювання літературних джерел за такими питаннями: 1. Об'єктивна необхідність застосування інтегральних показників рівня життя населення. 2. Нормативи споживання та споживчі бюджети. 3. Статистика бідності. 4. Індекс людського розвитку. 5. Індекс щастя.	8
	Практичне заняття 8 1. Визначення середнього, модального та медіанного доходів населення. 2. Оцінка диференціації доходів населення.	2
	Практичне заняття 9 1. Опанування методики розрахунку індексів людського розвитку, злиденності населення. 2. Застосування індексного методу в аналізі споживання населенням матеріальних благ.	2
Знати: - поняття і види потреб; - показник споживання матеріальних благ.	Тема 7. Статистика споживання матеріальних благ і послуг Лекція 10. План лекції 1. Поняття потреб і споживчих комплексів. 2. Споживання населення на макрорівні. 3. Нормативи споживання і споживчі бюджети.	2
	Лекція 11. План лекції 1. Види послуг і показники їх споживання. 2. Аналіз динаміки рівня споживання матеріальних благ і послуг. 3. Статистичний аналіз впливу факторів на динаміку споживання. Література: Основна: 1-13 Додаткова: 1,2,4,6,7 Інтернет-ресурси: 1,2	2

Вміти: - розраховувати показники споживання матеріальних благ; - визначати вплив факторів на динаміку споживання.	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу теми на основі самостійного опрацювання літературних джерел за такими питаннями: 1. Нормативи споживання і споживчі бюджети. 2. Види послуг і показники їх споживання. 3. Статистичний аналіз впливу факторів на динаміку споживання.	6
	Практичне заняття 10 1. Розрахунок показників споживання матеріальних благ. 2. Розрахунок показників споживання послуг.	2
	Практичне заняття 11 1. Аналіз динаміки рівня споживання матеріальних благ і послуг. 2. Статистичний аналіз впливу факторів на динаміку споживання.	2
Знати: - поняття та показники ринку житла; - систему житлових умов населення. Вміти: - оцінювати ринок житла в Україні.	Тема 8. Статистика житлових умов і житво-комунального обслуговування Лекція 12. План лекції 1. Основні поняття, джерела інформації та показники ринку житла. 2. Система житлових умов населення. 3. Житлово-комунальне обслуговування населення. Література: Основна: 1-13 Додаткова: 1,2,4,6,7 Інтернет-ресурси: 1,2	2
	Самостійна робота студентів: 1. Поняття ринку житла, його складові та характеристики. 2. Характеристика категорій споруд та будівель, що не відносяться до житлового фонду.	6
	Практичне заняття 12 1. Оцінка розвитку ринку житла. 2. Розрахунок показників забезпеченості населення житлом та характеристика житлово-комунального обслуговування.	2
Знати: - поняття зовнішнього середовища та його показники; - якість навколишнього середовища.	Тема 9. Статистика зовнішнього середовища Лекція 13. План лекції 1. Завдання статистики навколишнього середовища. Якість навколишнього середовища як одна з умов життя людини. 2. Система показників статистики навколишнього середовища. 3. Показники якості природного середовища. Література: Основна: 1-13 Додаткова: 1-3 Інтернет-ресурси: 1,2	2

Вміти: - визначати стан навколишнього середовища; - розраховувати та аналізувати показники охорони навколишнього середовища.	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу теми на основі самостійного опрацювання літературних джерел за такими питаннями: 1. Характеристика природних ресурсів як складової національного багатства. 2. Проблеми охорони навколишнього середовища в сучасних умовах.	6
	Практичне заняття 13 1. Оцінка стану навколишнього середовища. 2. Аналіз показників охорони навколишнього середовища.	2
Знати: - поняття системи охорони здоров'я; - показники захворюваності. Вміти: - визначати медичні та демографічні показники здоров'я населення; - проводити індексний аналіз захворюваності населення.	Тема 10. Статистика охорони здоров'я та медичного обслуговування Лекція 14. План лекції 1. Поняття, склад та завдання статистики охорони здоров'я та медичного обслуговування. 2. Особливості статистичного вивчення ресурсної бази охорони здоров'я. 3. Статистичні показники здоров'я населення.	2
	Лекція 15. План лекції 1. Показники стану медичного обслуговування населення. 2. Статистика захворюваності. 3. Статистика системи охорони здоров'я. Література: Основна: 1-13 Додаткова: 1,2,8 Інтернет-ресурси: 1,2	2
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу теми на основі самостійного опрацювання літературних джерел за такими питаннями: 1. Розвиток системи медичного страхування. 2. Використання міжнародних класифікацій хвороб для розробки статистичних даних щодо захворюваності.	6
	Практичне заняття 14 1. Визначення медичних та демографічних показників здоров'я населення. 2. Індексний факторний аналіз здоров'я.	2
	Практичне заняття 15 1. Визначення показників захворюваності населення. 2. Індексний факторний аналіз захворюваності.	2
	Тема 11. Статистика освіти Лекція 16. План лекції 1. Характеристика освітніх послуг. 2. Статистика рівня освіти населення. Література: Основна: 1-13 Додаткова: 1,2,4 Інтернет-ресурси: 1,2	2

Вміти: - розраховувати показники освіти в регіоні.	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу теми на основі самостійного опрацювання літературних джерел за такими питаннями: 1. Показники статистики вищої професійної освіти. 2. Міжнародні класифікації та системи показників у статистиці освіти.	6
	Практичне заняття 16 1. Порівняння рівнів освіти двох регіонів. 2. Побудова соціально-економічної нормалі системи освіти.	2
Знати: - сутність і переваги інформатизації суспільства; - показники інформатизації суспільства. Вміти: - розраховувати показники інформатизації суспільства.	Тема 12. Статистика інформатизації Лекція 17 План лекції 1. Статистика інформаційної діяльності. 2. Статистичні показники інформатизації суспільства. 3. Інформатизація органів державної статистики. Література: Основна: 1-13 Додаткова: 1,2,4 Інтернет-ресурси: 1,2	2
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу теми на основі самостійного опрацювання літературних джерел за такими питаннями: 1. Концепція Національної програми інформатизації. 2. Нормативно-правове забезпечення інформаційної діяльності та інформатизації в Україні.	6
	Практичне заняття 17 1. Розрахунок показників інформатизації суспільства.	2
Знати: - значення культури, мистецтва, відпочинку для суспільства; - показники вільного часу суспільства. Вміти: - розраховувати показники розвитку культурної сфери; - аналізувати бюджет часу населення.	Тема 13. Статистика культури, мистецтва, відпочинку та безпеки Лекція 18 План лекції 1. Соціально-економічне значення статистичного вивчення культури, мистецтва та відпочинку. 2. Статистика вільного часу населення. Література: Основна: 1-13 Додаткова: 1,2 Інтернет-ресурси: 1,2	2
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу теми на основі самостійного опрацювання літературних джерел за такими питаннями: 1. Статистика рекреації та відпочинку.	6
	Практичне заняття 18 1. Розрахунок показників розвитку культурної сфери. 2. Статистичний аналіз бюджету часу населення.	2
Знати: - сутність соціального захисту населення;	Тема 14. Статистика соціального захисту населення Лекція 19. План лекції 1. Поняття та завдання соціального захисту населення.	2

- поняття і види соціальних послуг.	2. Види соціального забезпечення і соціальної допомоги. 3. Статистика пенсійного забезпечення населення	
Вміти: - визначати показники розвитку соціальної інфраструктури; - оцінювати систему пенсійного забезпечення в країні.	Лекція 20. План лекції 1. Статистика соціального забезпечення та соціального захисту. 2. Статистика соціальних послуг. 3. Статистичне оцінювання стану та ефективності соціального захисту населення. Література: Основна: 1-13 Додаткова: 1,2,4-7 Інтернет-ресурси: 1,2	2
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу теми на основі самостійного опрацювання літературних джерел за такими питаннями: 1. Характеристика систем соціального захисту для різних категорій населення. 2. Соціальний захист безробітного населення. 3. Соціальний захист за кордоном.	8
	Практичне заняття 19 1. Визначення показників розвитку соціальної інфраструктури. 2. Оцінка пенсійного забезпечення.	2
	Практичне заняття 20 1. Визначення показників соціальної допомоги. 2. Оцінка стану та ефективності соціального захисту.	2
	Знати: - поняття і значення громадської думки; - показники громадської думки. Вміти: - визначати показники продукції промислових підприємств; - визначати показники продукції сільського господарства; - визначати показники продукції інших галузей народного господарства.	Тема 15. Статистика громадської думки Лекція 21. План лекції 1. Поняття громадської думки й соціальне значення її статистичного вивчення. 2. Організація вибіркового спостереження громадської думки. 3. Показники статистики громадської думки. 4. Статистичні методи вивчення громадської думки. Література: Основна: 1-13 Додаткова: 1,2,4 Інтернет-ресурси: 1,2
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу теми на основі самостійного опрацювання літературних джерел за такими питаннями: 1. Моніторинг громадської думки. 2. Поняття і види опитування населення. 3. Інтегральні показники оцінювання громадської думки.	6
	Практичне заняття 21 1. Вивчення методик організації вибіркового спостереження громадської думки. 2. Статистичний аналіз громадської думки.	2
	Разом	180

III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

-основні:

1. *Демографічна та соціальна статистика / Доходи та умови життя.* – К.: Державна служба статистики України, 2016. – 25 с.
2. *Економічна активність населення України 2015. Статистичний збірник.* – К.: Державна служба статистики України, 2016.– 201 с.
3. Єріна А.М., Мазуренко О.К., Пальян. З.О. *Економічна статистика: Практикум.* К.: ТОВ «Екс Об», 2002. 232 с.
4. *Крамченко Л.І., Лутчин Н.П., Москаль Б.С. Економічна статистика: Навч. посіб.* Львів: Новий Світ-2000, 2007. 364 с.
5. *Методика формування вибірових сукупностей для проведення у 2014-2018 роках вибірових обстежень населення (домогосподарств): умов життя домогосподарств, економічної активності населення та сільськогосподарської діяльності населення к сільській місцевості.* – К.: Державна служба статистики України, 2013. – 204 с.
6. *Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження «Обстеження умов життя домогосподарств».* – К.: Державний комітет статистики України, 2011. – 41 с.
7. *Підгорний А.З., Самотоєнкова О.В., Ольвінська Ю.О., Вітковська К.В. Соціально-демографічна статистика: Підручник.* Одеса: ФОП Гуляєва В.М., 2016. 424 с.
8. *Роцик І.А. Соціально-економічна статистика: Навч. посібник.* Рівне: НУВГП, 2010. 338 с.
9. *Самотоєнкова О.В., Ольвінська Ю.О. Економічна статистика: навчальний посібник.* Одеса: ОДЕУ, 2010. 182 с.
10. *Самотоєнкова О.В., Ольвінська Ю.О. Соціальна статистика : навчальний посібник.* Одеса: ОДЕУ, 2009. 102 с.
11. *Статистика: Підручник. За наук. ред. д-ра екон. наук С.С. Герасименко. 2-ге вид., перероб. і доп.* К.: КНЕУ, 2000. 467 с.
12. *Столяров Г. С., Огай М. Ю. Соціальна статистика: Навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисц.* К.: КНЕУ, 2003. 195 с.
13. *Удотова Л.Ф. Соціальна статистика: підручник.* К.: КНЕУ, 2002. 376 с.

-додаткові:

1. *Грінченко А.М. Соціальна політика.* К.: КНЕУ, 2003. 310 с.
2. *Грішнова О.А. Людський розвиток.* К.: КНЕУ, 2006. 308 с.
3. *Джигирей В.С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища: навч. посіб.* К.: Знання, КОО, 2000. 254 с.
4. *Соціальна безпека: теорія та українська практика / За ред.. І.Ф. Гнибіденка.* К.: КНЕУ, 2006. 292 с.
5. *Соціальний захист населення України. Статистичний збірник.* – К. : Державна служба статистики України, 2018. 113 с.
6. *Соціальні індикатори рівня життя населення. Статистичний збірник.* – К. : Державна служба статистики України, 2018. 204 с.

7. Соціально-демографічні характеристики домогосподарств України у 2018 році. Статистичний збірник. К. : Державна служба статистики України, 2018. 87 с.
8. Столяров Г. С., Вороненко Ю. В., Голубчиков М. В. Статистика охорони здоров'я: Навч-метод. посібник для самост. вивч. дисципліни. К.: КНЕУ, 2000. 187 с.

- інтернет-ресурси:

1. Сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
2. Офіційний сайт Державної служби зайнятості України. URL: <http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>